

ГОЛОС УКРАЇНИ

Влада — Радам!

Газета Верховної Ради України

◆ № 67 (317) ◆ Субота, 11 квітня 1992 року ◆

Ціна 2 крб.

ЧОРНОМОРСЬКИЙ ФЛОТ БУВ, Є І БУДЕ. ЯК І ЧОРНЕ МОРЕ

Точка зору

«Отечество» на думці, а на словах що?

Командуючий Чорноморським флотом адмірал Ігор Касатонов — на флоті «батько». Це найвища морська «посада» і свідчить про авторитет Ігоря Касатонова. Та й професіонала-офіцера. Тому багато й важать слова такої людини на суші й на морі: снаме — треба виконувати. Це перший об'єктивний чинник, не

беручи до уваги який не можна й зрозуміти, що ж насправді діється на флоті.

І Касатонов каже, а — людина вієсова, і для мене вієсовість присяги, вієсовому обов'язку — все, а анимую наваго тільки його командування. А ще адмірал каже, що бачить Чорноморський флот тільки флотом СРСР, а не українським, чия російським, тому й відмов

ляє Україні в її праві мати свій ВМС на базі Чорноморського флоту. Така принципова твердість, логіка і змушує флотських офіцерів забувати ще один об'єктивний життєвий чинник, людя, хочеш чи не хочеш, а визнає їхнє ставлення до України та до присяги на вірність її народові. Кажуть, що офіцер ЧФ на 70—80 відсотків присягнув б Україні,

бо розуміють, що то їхня Батьківщина після розвалу СРСР, якому вони складали колись присягу. Це справді так: на флоті служать люди, які розуміють, що нема держави — нема й присяги, та й силалося об'єктивно. Однак для офіцера слова «честь», «обов'язок», «наказ» — то не просто звук порожній (Заклячення на 3-й стор.).

БИТИСЯ ЧИ МИРИТИСЯ?

Вирішувати, тобто співпрацювати представники Народного Руху на черговій зустрічі з Президентом України Леонідом Кравчуком, він відбулася вчора. Яка подорож сагігопова НРУ народний депутат України Іван Дреч, на цій зустрічі, зокрема, йшов про необхідність у разі потреби на місцях призначити заступників Представників Президента з гуманітарних питань, з вичаї, міжпрофесійних конференцій. «Іде питання ще повинні узгоджуватися, але так, де виникає така потреба, чині представники будуть. Під час такої зустрічі ми маємо можливість сказати Президенту те, що рухає про люде думати, в Президент — сказати рухали те, що він думає про них», — сказав Іван Дреч. Заступник голови НРУ народний депутат України Микола Порохняк каже, що на вчорашній зустрічі терези тава сзавивав від конфронтації до співпраці.

ПРИЙНЯЛИ ПРИСЯГУ

Більше двох третин офіцерського складу і сто відсотків іншої військовоуповноваженої військової частини спецпризначення розвідального управління Чорноморського флоту, розташованої в Миколаївській області, прийняли 9 квітня присягу на вірність Україні. Про це повідомив в прес-центрі Служби безпеки України. До присяги воїнів частини спеціального призначення прийняв начальник управління Служби безпеки України по Миколаївській області полковник В. І. Трофимов.

Офіцери, які не прийняли клятву на вірність Україні, з розумінням сприйняли цей урочистий акт. Згідно з їхнім рішенням вони будуть направляти для дальшого проходження служби в республіку воєнний Союз СРСР, громадянськи вазз вояз.

Вієсова частини спеціального призначення готови у будучий момент виконати наказ Президента України і Міністерства оборони. Над територією розквартирування воїнів частини спеціального призначення відтепер маюють Державний прапор незалежної України.

Читайте в номері

12 13

СВЯТОСЛАВ ГОРДИНСЬКИЙ ПОВЕРТАЄТЬСЯ ДОДОМУ

Митцю, визнанню усім цивілізованим світом, і по суті ізолюванню, відстороненню (ідеологічним) цар-барбана від свого народу, від своєї Батьківщини.

У наступному

випуску

Закон України

Про приватизацію невеликих державних підприємств (малу приватизацію)

ЗАТРИМАНО Й ВИДВОРЕНО

Комісія Верховної Ради України з питань правопорядку і боротьби із злочинністю повідомляє, що 9 квітня ситуація у прикордонних з Республікою Молдова областях України істотно змінилася. Зріс потік автотранспортних засобів, які лавртинують кордон а обох напрямках. Усі машини ретельно обстежуються на спеціальних постах органами МВС України. 8 квітня на залізничному вокзалі станції Чернівці затримано двох громадян Румунії, котрі в'їхали до України через молдовську територію без документів та віз. Порухників підправлено примусово поїздом до Молдови.

Фото Сергія ГРИЦА.

Найдавніший засіб пересування — човни — винайдені людиною не дарма. Не тільки, щоб, відштовхнувшись від суходолу, плисти в незвідані краї. Човни з'єднують береги і серця, вилапують долі. Тому й надихають художників, поетів, фотомайстрів, навіть от такі тихі, елегантні й усамітнені. А якби могли заговорити, скільки ми б почули потаємного — про любов і смуток, про чекання і здійснення мрії...

Людімила
БАРАБЕВІЧ.

Антуальноно

Палкий
прихильник
СНД

«Зехтигати поллятв СНД є нині
непопулярним кроком, але в
залишаюся лояльним прихильником
співдружності істинно незалежних
держав», — зазначає голова
білоруського парламенту
Шушкевич під час візиту до
Парижа. На його думку,
розвал СНД змусить распубілізи
пити по сплуту з простотуноу
рукою. За словами Шушкевича,
така ситуація буде невигідною й
для Заходу, бо останньому
доведеться ще більше допомагати
роз'ядненню республікам.

Панове,
розкрийте
гаманці!

Для некорінних жителів Естонії, котрі не хочуть залишатися у безробітні, але й не можуть зміняти місце проживання через матеріальні труднощі, треба створити фонд реаміграційний фонд. За такою пропозицією виступила під час зустрічі з журналістами пр-м'єр-міністр Естонії Вайді. Оскільки йдеться в основному про переселенців «окупаційного» (радянського) періоду, то, на думку Вайді, зробити внесок у цей фонд повинні держава та СРСР і провиступила за те, щоб підписав пакт Німеччина — Радянський Союз.

Планують
наступ
на Степанакерт

З боку міста Шуші азербайджанськими силами знову було обстріляно Степанакерт, а також село Шош. З штабу вірменських загонів самооборони повідомляють, що найближчими днями плануються новий наступ азербайджанських формувань на Степанакерт. Протягом останніх днів вірменські сили зупинили поглиби точної азербайджанської армії в місцевості Агдабаї.

До Москви —
у вантажному
вагоні

Відновлено регулярний рух по
ли залізничні між Грузією і Росією.
Ця важлива артерія довгий час
блокувалася прихильниками
грузинського Президента
Гамсатурдіа. Але, як повідомли
Тбілісі, на цій магістралі поки що
відновлено рух тільки вантажних
поїздів.

А Ельцин
незадоволенный

Ві З'їзд народних депутатів Росії вносив склавши підписання Федеративного договору. Це рішення було прийняте після різного анступу Бориса Єльцина. Він заявив, що все ж там ніс задовольняти процентом постановою по хід економічної реформ, який був прийнятий депутатами. на основу. Ка його думку, місячний тарифи для введення Президентом закону по уряді є абсолютною нерівним. За словами російського лідера, такий документ може бути готовим не дещо і жовтня.

Зв повідомленнями наших
аавесних кореспондентів та
зарубіжних інформантств.

ЗАЯВА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Верховна Рада України глибоко занепокоєна останніми пасту-
пам і діям диких кримських Росії щодо України, її держав-
ного суверенітету. Особливо тривожили виключення висловлювань
віце-президента Росії Дмитра Рижкова, зазначаючи на ішній
землі, президента Путіна, що виходу Криму зі складу України, поставля
під сумнів її територіальну цілісність і недоторкність кордонів.
Майже одностайно Президент Росії Б. Єльцин підписав Укр-
па, вхвалює, під юрисдикцію Російської Федерації всього Криму.

номосного флоту, отже, і тієї його частини, яка дислокується в Україні, і, відповідно до Постанови Верховної Ради України від 24 серпня 1991 року, знаходиться під юрисдикцією України держави.

Нас не можуть на банальних згаданні дії, оскільки вони об'єктивно спрямовані на розвал добросусідських українсько-російських відносин, дестабілізацію ситуації в Україні, де зберігається політичний, національний та етнічний спокій.

Якщо ж Україна не стане на такий шлях, вона, в свою чергу, не зможе вважати про своє право не частину Балтійського, Плітінського, Ізюмського флотів і Каспійської флотилії, в такому разі порушити права щодо населення українців суміжних з Україною територій.

Ще раз запллємо, що Україна не має ні до кого територі-

500

альших претензій, але й не сприймає їх ні своєю адресою.

Україна підготувала з домогловистями в рамках СНД буде власні збройні сили, п'яту числі і військово-морські. Маючи право на успадкування своєї частки під усього Військово-Морського флоту колишнього СРСР, вона претендує лише на частину Чорноморського флоту, приписану до її порту. А це значно менше півку України у розбудову військово-морських сил колишнього СРСР.

Загострення відносин між Україною та Росією віднолітків зусилля впровади під побудови демократичного, громадянського суспільства, здійснення економічних і соціальних реформ, сприяючи на забезпечення добробуту громадян України і Росії.

Верховна Рада України приходить з того, що незалежність, пріоритетом запобігти політичній відповідності для загальнолюдських норм відносин з Росією у зв'язку з порушеннями української держави є дружині мінеральні цінності, незаконне заволодіння кордонів, вираження співпраці лояльні невинуватими політичними засобами, забезпечення пів людини.

В наших спільних інтересах розп'язувати проблеми, що виникають в українсько-російських відносинах в дусі співробітництва, довіри та добросусідства.

ПОСТАНОВА

Президії Верховної Ради України

Про неправомірність дій керівництва Об'єднаних Збройних Сил СНД

Президія Верховної Ради України відзначала, що Ігноруючи Указ Президента України від 3 квітня ц. р. про створення Військово-Морських Сил України, міський доменостель від 30 грудня минулого року, керівництво Об'єднаних Збройних Сил СНД грубо втрутилось у внутрішні справи суверенної держави, адялось до неправомірних дій щодо Чорноморського флоту, розташованого на території України, і військовослужбовців, які присягнули на вірність Ук-

Про це свідчить наказ Головнокомандуючого Об'єднаним Збройним Силам СНД Шапошнінова Є. І на виконання Указу Президента Російської Федерації від 7 квітня ц. р. про переведення під юрисдикцію Російської Федерації Чорноморського флоту, в якому він дав пря-
мі вказівки щодо практичної реалізації цього Указу.

Такі безвідповідальні і неправомірні аңці, неповага до законних прав України, як морської держави, мати свої Військово-Морські Сили, небажання цивілізованн-

н методами виршувати наразі проблеми ще більше переносують, що Шапошников Є. І. своїми практичними діями створює конфліктну ситуацію, нехтує інтереси всіх країн — учасниць СНД.

Виходячи з цього, Президія Верховної Ради України постановляє:

Осудити як протиправні, спрямовані на недоторканність суверенітету України, на пряме і безцеремеронне втручання у її внутрішні справи дії Головнокомандуючого Об'єднаних Збройних

Сил СНД Шапошнинова
Е. І. щодо Чорноморського
флоту

Запропонувати Президенту України Кравчуку Л. М. аналізити недовіру Шапошникову Є. І. і звернутися до глав держав СНД про його невідповідність посаді Головнокомандуючого Об'єднаних Сил Співдружності.

Голова Верховної Ради
України
І. ПЛЮЩ.
м. Київ
9 квітня 1992 року

Парламентська хроніка

Чи зручно на двох кріслах?

Денне і вечірнє засідання 9 квітня

Судячи з усього, парламенти наступного початку осередяться, шоправаді, щого разу не за партійного приналежності, а за громадянства. Коли Олександр Гудима вважав, що не Соціалістична партія та «Нова Україна» мають право поділу, на мою думку, відбувається щось із таким принципом. Один із керівників партії Протасів і виступав по підтримку його, інші намагаються за кожним його Указом, щоб не допустити до парламенту. Останні, до речі, дадуть тиск на поміркованих, тоді тих, що не мають ніякого впливу, витягнуть, то і крайніх правих, які досить часто не різняться із крайніх лівоїх, і на цьому не зупиняться, виступивши виступивши, що нині настільки загрозливою зброєю, що можна сказати, — і наважени.

Щоправда, бездумна підтримка теж може зіграти злий жарт. Бо підміна занові, як висловлює один депутат, революційною необхідністю може привести всіх знову до того, з чого починали свого часу більшовики. Словом, під час продовження обговорення питання «Про відповідальність деяких правових актів Президента України вимогам Конституції (Основного Закону) України» дискусія, по суті, не вгаляла навіоло діаметрально протилежних поглядів. Одні зважали, що законодавча влада намагається підірвати законотворчу функцію президента, інші ж вважали, що це лише перестановка акторів на сцені.

що парламента не повинен розгладити порушення, допущені анонімною владою. Пріміром, у підписанні цього рішення, запропонованого народним депутатом Віталієм Макаром, один з північів гасить, щоб Консти- тутація не була занадто суворо введена в дію. Згідно з Законом про недодержання вірності на Верховній Раді у відношенні до Конституції. Не знаю, до якого президентського чи міністерського лобі (це слово достатньо широкіше, ніж належить шановним парламентаріям) явився Володимир Яворський про постанову про відставку 15 березня свідчить, що дані во- лю до державним структурам — це майже завжди ілюзії. Це означає собі на- цію зашморі. Тим більше, я підписав один з народних депутатів, що «немає ніякої символіки, а більшість людей — представники всь-

І якщо безсторонньо аналізувати дебати, які відбувалися під час засідання навколо питання відповідності Указів Президента Конституції України, то вони, як і суді, будувалися більше на емоціях, ніж на конкретних фактах. Тому й звучали пропозиції, що дану проблему неможливо розгладити і в ході пленарного засідання. Це необхідно робити кваліфікованим спеціалістам.

Врешті-решт проєкт за-
пропонованої постанови бул

прийнято. І найважливішим, на мою думку, в ній є пункт про внесення на розгляд сесії проекту Закону про Конституційний Суд та доручення Голові Верховної Ряди визначитися щодо надання тур до його складу. До піс- таний орган, не буде потрібні «товкти воду в ступі», а можна буде чітко визначити, порушує Президент України Конституцію держави чи ні. Як, прикміром, це зробили свого часу у Російському парламенті, відміняючи указ Бориса Єльцина про ств- рення МВР Росії.

Перед тим, як перейти до внесення змін до статті 85 Конституції України у зв'язку з прийняттям Закону Про представника Президента в Україні, депутати проголосували за прийняття проекту постанови Верховної Ради про внесення змін до постанови про створення Ради оборони України.

Після обидної перерви у залі розпочалися дебати про те, бути представникам Президента народним депутатами чи ні. І знову у ноніс-тексті виступів звучало слово «лобі». Отже, влад-всє-тани починає розмежо-вуватися, бо чимало депута-тів люті того, щоб пре-ставники команди Прези-дента продовжували працювати у законодавчих органах. Тобто виконавча влада по-винна виконувати лише свої функції і ніяких інших. А депутатам мандат, на думку багатьох парламентарів, дає можливість вянучи

матн добістому функції представників держави, а саме: «...наголошено на їхніх та органах регіональних та самоврядування. Щодо цього думки, до речі, розходяться, і це є предметом тих пропозицій, не набравши необхідної кількості голосів. Судячи з того, що виступи були надійшли, можна судити на двох чи й більше напрямках, від цього більше шкідливі, ніж користі. Зокрема, виступав за Верховну Раду під час пленарних засідань, який, напевно, був дуже важливим, і який, напевно, в разі ратує за професійний, в не «любительський» парламент. Однак, зважаючи на те, що виступи були щодо до тексту змін статті Конституції, депутати цього разу перекрили свої запитання, і це залишилось тільки формулювання Закону про представників. Президент не виступав за Верховну Раду, і це фактично».

Далі парламент обговорив і прийняв Закон Про несієне забезпечення військвослужбовців та працівників органів внутрішніх справ України і відповідну постанову про введення Законуудію.

Обговорено та прийнято до відома постанову Президіи Верховної Ради України Про неправомірність для рівняння та об'єднання Збройних Сил СМЛ

Василь ТУГЛУН,
парламентський корес-
пондент «Голосу Украї-
ни».

Президента

НЬ СЕРІОЗНИЙ

спроста, Сухомлину 52 роки. Народився в Кривому Розі. Закінчив там гірничо-рудний інститут. Працював гірничим майстром, начальником дільниці гранітного кар'єру, головним інженером, директором Кіровоградського кар'єроуправління. З 1981 року заступник голови виконкому обласної Ради, а з лютого 1992-го голова обласної Ради виконкому. Кандидат економічних наук.

Він чи не перший зрозумів потенційні можливості Кіровоградщини, в якій під родючим чорноземом — під табулами Менделєєва. Від граніту і мармуру до урану, золота, алмазів, графіту. «А знаєте, ми багаті», — сказав Сухомлин в інтерв'ю обласній газеті. — То хіба в нас не вистачить хисту тим багатством розпорядитися? Японія почувала б себе безмежно щасливою, маючи хоча б частку того, що є на українській землі». Ще кілька років тому Микола Олександрович почав торувати стежки до Італії та Іспанії, допомагати створювати спільні підприємства, шукати сучасні технології, техніку.

Коли поставало питання, кому бути Представником Президента на Кіровоградщині, вагався не було ні в кого, крім нього самого. Але ж кому треба брати ношу на плечі. І він підставив свої.

Микола ВОЛОК.
Кіровоград.
Фото Василя КОВПАКА.

РИ КАПЕЛЮСІ

дибаш,
віль-
Ца
закон
чарова-
М. Ми-
Кладу

рубль
— теж

омиссе,
феру.
сисавет,
да умру!
омашніх
Він вір-

втібам
віль-
Ца
закон
чарова-
М. Ми-
Кладу

омиссе,
феру.
сисавет,
да умру!
омашніх
Він вір-

омиссе,
феру.
сисавет,
да умру!
омашніх
Він вір-

омиссе,
феру.
сисавет,
да умру!
омашніх
Він вір-

омиссе,
феру.
сисавет,
да умру!
омашніх
Він вір-

омиссе,
феру.
сисавет,
да умру!
омашніх
Він вір-

омиссе,
феру.
сисавет,
да умру!
омашніх
Він вір-

омиссе,
феру.
сисавет,
да умру!
омашніх
Він вір-

омиссе,
феру.
сисавет,
да умру!
омашніх
Він вір-

омиссе,
феру.
сисавет,
да умру!
омашніх
Він вір-

Це ж треба!

Шоколадні
баршні

18 представниць прекрасної половини вирішили побувати в Румунії. Тобто, здійснити туристичну поїздку. Віліти в життя цю мрію їм допомогло мале підприємство «Валюмі», яке оформило документи, видіпило автобус і нерівника групи — інструктора по туризму С. Шумкову.

Та вся було добра лише до кордону. Ніхто з митників не хотів пропустити наших дівчат у Європу. Бо туристки везли з собою 32 копійкові тепловізори, 150 курток, 100 кілограмів шоколаду, люстри, деревообробний верстат, інший дефіцитний товар. Якщо всі перевести на гроші, то виходить сопідна сума — більше мільйона карбованців.

Хтось порадив туристкам проскочити в Румунію через село Підгірне Тарутинського району — там, мовляв, шлях вільний. Але в селі вже ніяк не давали міліційний пост, працівники якого службові обов'язки поставили вимоги за гречинці до жіноцтва. Отож Тарутинський районський суд вирішив конфіскувати товари і штрафувати «комерсанток» від 100 до 300 карбованців. Цінаво, що всі вони в пояснювальних записках назвали себе... домогосподарками.

Тетяна БУРИК,
Василь
ВЛАСЕНКО.

Одеса.

Р. С. Копи працівник міліції В. Власенко передає інформацію по телефону, то забуває, як називається... шоколад. Що ж, нині це не дивно. Шокує інше — де «домогосподарки» взяли аж 100 кілограмів смачного дефіциту? До того ж, не собі, а на продаж!

«Він взяв собі за правило: утримуватися від брехні, не приховувати правди, не давати ніякого приводу зазіхнути його в пристрасні чи упереджені ворожості, працювати нехвалливо, до краю вимогливо, не дозволяючи собі ніяких професійних полегкостей. Йому

Крісло для гостя

У СТИХІЇ МОВИ
І ЖИТТЯ

На виступі Валерія КУРІНСЬКОГО пригадує з інших міст. Записи його лекцій прослуховують удома з друзями. Над його «Самоосвітніми роздумками» замислюються, щоразу відкриваючи щось нове. Важко сказати, сильних людей він захопив прагненням самому творити себе, своє життя. Його система автодидактики (само-навчання) повертає віру в свої сили, допомагає розкритися духовно. А приклад «тора системи» жаючий, зробив стільки, скільки інші не встигли за п'ять життів. Прекрасно грає на скрипці й фортепіано, лише вівір й прозаї творини, продовжує вичити мови, яких знає вже десь за три десятки, працює над підручниками з автодидактики, добре обізнаний у філософії, психології, філології, педагогіці та ще багатьох науках.

Валерію Олександровичу, ваша система самоосвіти не була б дедалі більшою розповіддю. А чи не могла б автодидактика прислужитися нашому новому університету «Києво-Могилянська академія»?

— Даю, мене не винуватять у нескромності, нопи скажу, що з цього треба починати будь-яке навчання. Адже найголовніше — знати чи учитися. Ми маємо «поу хау» в цій галузі. Тож цілою родинно, і в наші студії, незалежно, мріяти-муть про Гарвард, в американські — про Києво-Могилянську академію. Взагалі ж, моя найбільша мрія, щоб на Україні поєдналися освіта і культура. Без цього відродження немає.

— Та поки що назоволю преціденте скоріше маскултуро...

— Суспільство не може нормально існувати, якщо не задовольняється високі духовні, ментальні потреби. Захоплення примітивними розвагами на фізіологічному рівні у соціально психологічному просторі не бути протиприродним. Тож не обійдемо, виховувати треба в Духовному, прагнення звертатися до Шевченка, Достоєвського, Пушкіна, Вийниченка, Лесі Українки та інших мислителів різних часів і народів.

— Слухаю вже відомий у свій роман про самоосвіту, вистави Театру думки. 10 квітня вони були присутні на вашо-

му музично-філософському вечорі. Про що він!

— Нами говорить мова, проте її ресурси не використовуються багатьма до кінця. А саме мова має бути живим провідником між сучасною емоцією та людською, між Богом і тим, хто є часткою нуттури, бере участь у її творенні. Копи вживання мови досягає критичної маси, вона починає працювати як нелюдський імпульсатор ідей у філософії, художній творчості, різних науках. Замало підходити до мови тільки з якихось патрістичних позицій. Нею треба скористатися як порятунком.

— Тим більше, що ми будемо свою державу.

— Вісь мова — державність існувала завжди. Зверніть увагу, у Європі ніколи не відмовлялися від мов тих держав, які потім увійшли до якогось більшого утворення. Кілька мов є у Німеччині, Франції, інших країнах — там їх ніхто не називав навіть діалектами. Бо в кожного народу специфічне видобування думки, мислення, того, що є тлом психічного життя. Воно є ритуальним, давним, ентелехічним, як казав Арістотель. І твориться не за життя однієї людини. Це справа цілого роду. У мові — порятунком. Про це треба замислитися всім, то досі вважаю, що без оволодіння рідною мовою можна стати людинною Всесвіту.

Розмову вів
Дмитро ІВАНЕНКО.
На знімку: Валерій Курінський.
Фото
Валерія ЧОВАНА.

Щойно з друку

«Трибуна» № 3

впастина просто-таки дивовижна терпимість до чужої думки. Це рядки з розповіді «Люди на щастя і добро» Валентини Мещини про першого Надзвичайного Пошоважного Посла ФРН в Україні Ханнаке Графа фон Бессевітца, яна друкується в цьому номері журналу. Подано статтю Онсаїна Бойно про допомогу «Карітас» дітям Чорнобиля.

Широко розповідається про міжнародну діяльність товариства «Знання» України. Зокрема — про проведений спільно з американськими спеціалістами Міжнародний семінар за проблем ліквідації ядерної зброї, зберігання й знищення розщеплених матеріалів.

Під рубрикою «На допомогу вчителям і учням» друкується розділ з досі невіданого підручника «Людина і су-

співство» для учнів 9-11 класів.

Журнал розповідає про мінеральні багатства України, про художника-авангардиста Федора Татяничу, амішує репродукції його картин; а також долю унікальних пам'яток історії України; сповідь комерсанта-дипломата про поїздку до Румунії.

Друкуються великі добірки «Ефективні лікарські рослини», «Лікують овочі», рецепти з «Лікарської» мінних століть.

Вміщено фото дачі експрезидента М. Горбанова в Криму.

«Трибуна» нагадує, що у зв'язку з різким подорожчанням паперу і послуг зв'язку ті, хто хоче одержувати журнал з другого півріччя, повинні доплатити 24 грн.

Зверніть увагу

БЕЗ РЕКЛАМИ
НЕ ПОІДЕШ

Якщо раніше на вимогу контрперіа пасажирів міського транспорту поназували проїзні квитки лише з титульного боку, то тепер їх треба ще й перевертати. Справа в тому, що в обіг якісь чиним надійшли фальшивки. Чи то в підлітків майстрів матеріалів база слабенька, чи то вони вирішили перевірити справу пошвидше, бо на звороті не віддрукували рекламні оголошення, як це зробили державні друкарні.

Отож, купуючи проїзний, уважайте його з усіх бонів. Без реклами, запам'ятайте, не поїдете!

Олександр
ІВАНЧУК.

Київ

Реалії

ТО ОБІРВЛОСЯ,
ТО ПОЛЕТІЛО...

Вранці 8 квітня сотні городян, що скупчилися на тропейбусних зупинках, розмірнювали: чи не застрянував, часом, тролейбусний пар?

За повідомленнями працівників тролейбусного управління, на п'яти маршрутах машини зупинилися внаслідок аварій на лінії. «Але проблема серйозніша, — наже диспетчер Г. Спободян. — Щодня з депо виходить на 30—40 машин менше від потреби. Дошукують чисті, не пошкоджені, а саме шляхи на Херсонщині тані зруйновані, що «летять» расори, пневмоелементи, редуктори. А запчастин немає».

Одне з перших розпоряджень Представника Президента по Херсонській області О. Меленикова спрямоване на ремонт шляхів у стилі строни. Воно аже почало виконуватися.

Іван
КАЛИНИЧЕНКО.
Херсон.

Весня

І Ківерці щедрі

Березовий сік... Смачний він, нопи настояний на смаженому ячмені, ізюмі, сухофруктах. Але ні з чим не зрівняти його прохолодної і прозорої смаковості, яна щойно по краплинах-спльозах стекала з тіла красуні-берези. Буває це раз на рік, ранньої весни, коли патенієм морозом ще скута земля, але вже брумний тягнуться до сонця. Тоді в лі-

сах Волині мислова загасоку — своє ва.

У Ківерці госпі в цьому днів належить томи сону — дадуть люда.

Разом з л сьного лісницт папарком м сово му маси силія Бойму резонів сік.

нього — Ігор Фурман. Всі готівля, вони ходяться у м — спеціальні гокчнк, де тиса.

— Ночі хонть бригад краще вно тус Василь А беріз, колн На мислнть ч природою...

Богдан Волинська

Ростис

Селянський щоденник

КОМУ — СЛОВО,
ТОМУ І ВЛАДА

Народні депутати села Хоті Кисево-Святошківського району розглянули заван про надання земельних ділянок під фермерське господарство. Відважники осясало. Усі — члени Асоціації селянських (фермерських) господарств «Урожай». Тієї сесії — члени лист-звернення бою надавати заван на засіданні парламенту. Йшлося а ному про надання місцевій влади інформувати земельні закони України.

Тоді до звернення прислухався. Тепер же на сесії Сільської Ради це раз було абсо віру людей а земельну реформу.

А ситуація склалася так, що директор радгоспу «Хотіський» Арнольд Бедратко, власна, не депутат, а «просто» директор, головував під час обговорення фермерських заван. Звичайно, за люб'язної згоди голови сільради Ольги Євасюкової. Директор брав слово, викладав тему, висловлював думку. А вої ному добре відомі, адже майже всі — працівники радгоспу. Отже, земельні відносини.

По суті, директорів повністю відалося протиставити радгоспної щойно народжене фермерство. Бо в чьому а записі — відношення власності радгоспу, за якого директор та його команда записати за собою «економічні» виступи. Чого тільки не чути на тій сесії! І нема вільної землі: на 1200 протяжності і 1000 пенсіонерів радгоспу — 2000 гектарів доглядати ґрунту, і мовляв, на власні потреби людям землю — треба. Тож тільки на 12 соток на кожного привади.

Земельна комісія планувала виділити фермерам ярн та іншу ні на що не завану землю, що завжди була і лишеться незайнятою. Сперсеред один з мандатів, за брахання заван, кинула у заван: «Діла не бачу а будувати. Ні, чим заперечити йому. Яні де-путатом, які «каді щирості» аніж на рашу «спасибачини» аніж по два гектари не утворюються.

Вийшовши з залу сесії, голова Асоціації «Урожай» Анатолій Стурницький відзначив, що не бачитимемо. Можливо, була, тільки як вясне від того ані ніяк не забереться.

Євген ТУР.
Кисево-Святошківський район
Нікопольської області.

ПРАЦЮЮТЬ
НА ВРОЖАЙ

Волонтери господарства припинили своєрідний бойкот послуг райовідділення «Сільгоспмаш», який був викликаний шаленим стрибком ціни на паливо до двох тисяч гривень. Кінець нічим нерівняні господарств зрозуміли, що хоч би який був фінансовий втрата, відмовлятися від роботи хімічного захисту рослин — значить остаточно погубити майбутній врожай. І ось поїхали на відбір палива, переверталися, не рідко виявляючи асфальтні наїзники на перевезенні палива, щезало, знову повернувшись на місце. Спробували, оди, вносити на площах під кукурудзу і кормові буряки аміачну воду, робити заванування ґрунту, покладились, покладились багаторічних трав. Область асоціації «Родючість», яка «співробітничала з американськими компаніями «Монсенті компані», проводила навчання по вкесенню на поля гербіцидів.

Зіновій ЖИЖКАР, А.
нор, УКРІНФОРМ.

Звітні збори у колосії імені Мичурина Новокозівського району закінчилися непозитивним «фіналом». Голова колосії Пайтєй Вут сказав:

— Пропоную колосії розустити змистів його створити фермерське об'єднання «Кільцевий зорі». Хто за? У переповненому кожбі люди не вистигли до пуття збагнути, що за ця криється. На слово сприйняли єдиний депутат районної ради Володимир Дубачинський. Голова колосії дурить людей, сказав він, бо коли таким чином мити форму господарювання, то тільки нова аніксія-максія з'явиться. Землі ж бо нікого, по суті, не одержати, фермерських прав також, а правління у старому а «згуртованому» вигляді залишиться. Та В. Дубачинському договорити не дали. Проголосили заван зважати колосії секретар парткому Микола Рєва обираючи його, апелюючи до притуті:

— Щоб добре діло не загубити, пропонується відразу прийняти і статут на-

ФЕРМЕРСЬКА
«КОЛЕКТИВІЗАЦІЯ»?

Бюрократичний всебуч

— Усі 857 теперішніх колосіївців проголосували за фермерами, то прошу головувати.

І швидко підняв руку: «одноголосно». Хоч поспішили на присутніх а розгубленому, майже шоківаному залі загал не піднімали рук, голови не піднімали, а рахували, кваліфікуючи, збави об'єднання тількию комісію. Діал темп це дуже напружував:

— Щоб добре діло не загубити, пропонується відразу прийняти і статут на-

шого фермерського об'єднання.

— Але його текст задовільний, не має сенсу читати, вийшов на трибуну юрист усе колосіївського колосіївця, — краще проголосувати без обговорення.

За мить порадувався, що а статут прийнято одностолосно. Насправді в ці хвилини зал уже починав каловануватися тривожним гомоском.

Тут стало ясно, навіщо поспіхом горіло горюдило, Пайтєй Вут ніс свою істотну пропозицію: вважати землю

поділеною пропорційно а селі всіх новочесених фермерів, відтак передачі розподілення сільської ради аюка тепер не піддаже. Перевопення клуб наразі обурився (адже а Сільський с'їздаль лежить 15 анів від бакачків отримати землю), та було пізно — скринька хитро зачинилася.

Відбулося, по суті, лпкова, поділу фермерської «колективізації». На ділі аюка нічого не млітало, зате владу сільської бюрократії змислили зберегти а поділу. В ковоутворенні «Кільцевий зорі» зачинилися з анексія земля та з аюка виробництва, зачинилися і безпорадні трудівники. Де аюка на право кожного володіти землею, узаконили сільрадою, і добровільна згода власників-виробників об'єднуватися?

Михайло САБІНКО,
голова обласної асоціації фермерів.
Дніпропетровська область.

ЗЕМЛЯ ЗАБІВАЮТЬ —
ПІЛКИ ЗАБІВАЮТЬ...

Відраження за листом

ві вже працювало понад 500 чоловік. Здобували пшеницу, телину, м'яси, викладали а в побутковані сільськобано, відірвали в Коломийській магані. Для газифікації села прибула робота, зробили монти школи та медпункту. Відірвали шість робочих цехів: швейний, столярний, розчинний, по виготовленню стійових блоків тощо.

Масо і своє зелене господарство, і сільськогосподарську техніку та інше. Чого не маємо — це землі. Вік нібито наділили, а тепер знову відірвали, — розводять руками члени кооперативу.

Торі у лютому Молодотинська сільрада вирішила за кооперативом 18 гектарів землі. У листопаді районна Рада, за клопотанням сільради, надала з маскою держспецфонду ще 12 гектарів на десять років в оренду. А 7 березня 1992 року сесія тієї ж Молодотинської сільради скасувала і своє рішення, і рішення районної Ради. Поки збиралася по а до цього, голова сільради Костянтина Петранюк поспішав, ту землю роздати. Вік а кілець позабавили, мовляв, воюйте

тепер з людьми, якщо вайш ласка!

А відірвали тому, що а виступав у районній газеті проти самозахватів земель, — поновив Олексій Жулинка. Голова районної Ради Михайло Нахонцев дивується: такого не може бути, закон зворотно не діє. А голова сільради каже: діє. У нас в Молодотині свої закони...

Розбиратися у конфлікті прихизданий на місце районний земельпорядок і голова районного. Виступаю а сесії Сільської Ради районний прокурор, пояснюючи непутатим неправимістю і їхніх діл. А голова сільради стоїть на своєму: «Як люди вирішили, так і буде».

Голову сільради Костянтина Петранюка нам разом з головним державним інспектором земель області Олександром Ковалем та і не вдалося відшукати. В сільраді сказали: «Голова десь у полі, земле ділить. А де — невідомо». Тож довелось залишити його же оди офіційний лист вік обласній раді. Тим же рад розяснювало: сесія сільради не має права скасувати рішення ра-

ЗАКАРПАТСКА ОБЛАСТЬ. Садонь-овоче господарство фермерського підприємства села Великі Лучки Мукачівського району — одне з ірощих в області. Шорону тут збирають скорпілі промислові оповіжники культури і на місцевому консервному заводі переробляють десити тонн ірощих продуктів. Голова садонь-овочесного підприємства, який вясне докладає роботи у місцевих оповіжниках, заздалегідь вірощену расову воїні розмештає на площах а 170 гектарів.

А а паринях уже дозрівають скорпілі сорти райних овочів.

На фото: ветерани виробництва Ганна Степанівна Кривчунко, Олена Петрівна Кушак та Олена Іванівна Кушак.

Фото Георгія УДОВИЧЕНКА.

Якоїсь Раді. Виявином Коломийської ради видан кооперативу «Перше травня» всі потрібні документи на право користування землею, а тому ці голови сільради Костянтина Петранюка протиправні з усіма наслідками, що а цього випливають.

Хотілося б проментувати ситуацію ось таким міркуваннями. Конфлікт Олексія Жулинки а головою Молодотинської сільради та його прихизданий за би рішеннями, хоч а рішенням, які не оди «але». Те, ані у кооператива відірвали землю, і інвалідується ти самозахват земель, не вік проблема не тільки Молодотині і навіть не Івано-Франківській області. По всім Україні службові рішення райрад ділять землю, не маючи на це жодних повноважень. Причому роздають, мабуть, далеко не тільки а Павлишіві ціна «хорошо», надувають, постійно росте. З другого боку, прикличаючись «рішеннями громади», дуже легко розпаралелюють людей оди на одного в цілому саботувати земельну реформу. Витати цього жасно можна, тільки встановивши жорстку праву відповідальності службових осіб за власні діл. А правому одику таких «рішень» може дати тільки прокуратура. Інакше подібні спроби вириватися з доплати, покладились, покладились! Ціо важливо — прогнозувати тако ситуацію вік неможливо.

Юрій НЕСТЕРИК,
спеціальний кореспондент «Голосу України».
Івано-Франківська область.

ПІСЬМАМИ СПОГАДІВ

З ПРИВІДОМ ЛІКВІДАТОРІВ І ЛІКСВЕДІВ, АБО ПРО НАКЛЕП ХРІЕНКАВ «ВЕСТНИКЕ ЧЕРНОВИЛІ», РАДІСНО ПІДХОПЛЕНИЙ «СПІЛЬСЬКИМИ ВІСТЯМИ» І «ДУМОЮ»

Ін-Бору, не збирає витратити п'янір на власні мемуари, не чекає з приводу черновильських подій, які продовжують хитати тіла і душі сотень тисяч людей. Нащо болюча та пахуча, надто скромна моя п'яніра на тлі величезних потпірків, промислених в нашій долі Черновильськ. Але ж мемуар, бо політ того літа 1986 року пошукавши нещодавно, ще однією стороною, достяг непрямим, і, знаючи ж таки, болючо.

Наприкінці березня 1986 року сам, цілком студентів факультету журналістики Київського університету, зібрали в кабінеті декана. Присутні: Спілка журналістів України Я. Гриняй запрошував пройти літню практику в редакційній газеті так званої черновильської зони, в яких на той час склалися непрості становища, з надрама, Ми зголосилися всі!

Так я опинився на посаді кореспондента черновильської районки «Правда і перемога», яка була знаменувана в Бородюку. Випустили її тоді троє — редактор М. Лаїс, завідувач листів В. Гриньовська і фоторок Гаврилюк. Заказники на ці сторінки надіслали на тижневий другий для допомоги і працівників багатих столичних газет. Там у серні в Бородюку приїхали два редактори і керівник Права, тоді співпрацював «Радиском України».

Готуючи матеріали, цілі ми, природно, відлучали брані інформації. Показували газеті про події в Черновиль і на АЕС, трішки ми були в Черновиль. Але Галити туди було непросте — пресу в той час там не жалували. Значилося, черновильських райяккомунісвідів а вже зміг побувати в Дитятках, Горностаївці і прохати з рейдом міліції по 30-кілометровій зоні. Однак, хотілося саме в Черновиль, заспокоївши вісників мінерських охоронців здоров'я не вірилося. Правленню те потрібні були матеріали саме звідти. Показували, цілими до М. Лаїси, Редактор дозволив взяти помірно збудурений радіаційне редакційний «чужин» і вискази мій відраження. У Права, однак, було ще з «Радиском України».

Пропустили нас в зону швидко — допоміг начальник МП майор Пилипенко, а яким і познайомилися під час попередньої подачі.

У Черновиль до ходили коридорам колишнього райкому, де знаходився Державна комісія Повню, у своїх техніках і босоніжках ми вилітали серед ішла спокійно дивно, отож і перевірили увагу відомої служби. Після прихильного перевірки нас так «визнали», відпустили і направили на склад передв'їтатися в черновильський.

ську уніформу. Десь о 16 годині ми добилися до тодішнього керівного секретаря Пригітського міського партії Гаманюка. Надвечір повернулися в Дитятки і заночували в міліцейському готельку.

На ранок знову були в Черновиль. В приїзній відділенні сільськогосподарської, де знаходився Пригітський міський, відлучили завідувача, який відповів на запити з пресою і в чинкумови працював на ЧАЕС. Прізвище його, здається, Андрасюк.

Ми вирушили на ЧАЕС. Наш гід іповердив — ніяких зломів без дозвола. «Узак» стинився перед входом в амінокорпус ЧАЕС, як ніхто-то мертво від четвертого реактора. Андрасюк чимало час ходив з нашими напарниками по якимось службах і, ірешти, пови дозволів коридорам на III-й енергоблок. Кілька разів нас перекували, перевіряли сумку, а останній коридор ми де біглим, де звичайним кроком додали у супроводі дозметриста. Там добилися до центрального управління третього блоку. Години дірговали з операторами, фотографували їх і тим же шляхом повернулися назад.

Вже затеми ми відітхали до КПД. Дозметристи із зони не виступили. Азидимати у дождевну чергу на дезінтантну машину. Вітім, як пропелудра мало чим допомогла — привид і після цього показував більшу за норму збудуреність автомобіля. Ми зазналиши, що діві Дитятки поки що не ідемо.

Ночували знову в гуртожитку. На ранок позичили бензину, помили машину і виїхали в Бородюку. Перед від'їздом у «міліцію» фотографували на пам'ять наших гостинних господарів разом з Сергієм.

До речі, про фотозйомку. Ми не фотографувалися тоді на фоні якогось характерного черновильського пейзажу — не до того було.

На Права на мою пропозицію поповзувати біля дорозовказу в Черновиль. Там, як виявляється, ще сьогодні там б'є зміни ста в природі. Через пару днів, дозволів матеріали в Бородюці і в Києві, ми знову вирушили до Черновиль. Разом з міліцією проїхали зашишеними зони селами, побували в Зеленому Мисі, Горностаївці, найбільш чисті до зони колтосах, збирали матеріал про роботу різних служб у Черновиль. Так минуло два тижні, нашої спільної праці. Я на прохання М. Лаїси ще зашляхився з Бородюці і та моя прапінтня закінчилася аж в середині «весни».

І ось на початку березня цього року співпрацюю «Голосу України». М. Хрієно підвозив мене на роботу і ми зустрілися. Його «напередодні черновильської різниці» цінавали там по журналістів, зв'язаних з ними подіями. І переповні колезі все, що відбувалося детально з надражками, як він і просив, про нашу роботу з Правденком і навіть про те, яким фотопарпаратом і робіні зміжик на III енергоблоці. Передав йому два при-

мірники газети з матеріалами про ЧАЕС.

А нещодавно у багатотиражній «Вестник Черновиль» зустрічаю статтю того самого Хрієно під таким собі супергероїзмом — «Ліквідатори». Виявляється, С. Правденко в Черновиль ніколи не був і матеріали писав «зі слів очевидців». Чого-то, а такого я не чекав! Тоді, в 1986 році, не тільки Правденко, Білик, Бронченко, а й сам Хрієно працювали в одній газеті — «Радиском України». Хрієно не міг не знати, що його колеги задані в Черновиль. Читав же він, не міг не читати їх публікацій! Інакше, вільно згодом, напередодні наслідком публікації він заплював спогади. Виходить, я говорив неправду?

До речі не можу згадати, для чого Хрієно свідоми показ не намагався зателефонувати М. Лаїсу, який трудився зараз у Вінниці.

Читали у «Вестник Черновиль» статтю «Ліквідатори» чи ні, виклад у «Сільських вістях»?

— Ні, не читав. А про що там?

І переповні.

Але я не брехав, обуривши Миколу Петровця — Кілька місяців тому отой самий Хрієно зустрічався і з мною і трохи розпитував про ті чини. А тепер, виконати, перевіряючи все з ніг на голову! Задля чого?

Отже, Хрієно і від Лаїси знав правду, а написав брехню. Це ж амусило мене написати ці спогади. Значило, журналіст може помилятися. Але тепер в житті я зустрічаюся з тим, коли значно правду, журналіст писав неправду і заходиться газети, які то аргументують, а то не, а тага газета, приналежала до розподілення наклепу.

Але і не ми, журналісти-черновильці. Ми знаємо і з нас і не працював тоді. Я не ставлю якогось класу різниці між ними, що рукавички сидять з даху смертності уламків чи втрачають зони втрачають зони. А редактор і журналісти, ні — я не може бути порівняння. Однак і ті дещо бачили на власні очі, писали про пожежу. Не бачили там, Ні і ні Сергій, і ні інші тоді, в 1986 році, не вважали себе ліквідаторами. Ми просто намагалися писати правду, наслідком це було косяком, а той час, тім, тим, майже два роки тому, коли було прийнято відомий закон про захист черновильців, ми дізналися, що маємо право на виплати і компенсації. Яніс плітви. Вітім, я не маю їх і досі, бо теж не турбувався тоді про відповідне оформлення документів, вважавши, що журналіст і журналіст — його публікація з місяця і туди.

Олександр БІТНЕР, кореспондент тижневика «Промінь».

Київ.

А ось те саме фото, про яке я гадаю в спогадах. Сергій Правденко разом з працівниками міліції, які давали нам захист. Був один білий форма говорив, що по Ю можна було отримати тільки в Черновиль.

Фото автора.

Банк визначився і має свої «Основні напрями...»

«З ЧИСТОГО АРКУША починає роботу Національний банк України». Семе так окреслюється сьогоднішню ситуацію щільно працюючої голови правління НБУ В. Гетьмай, Ім засідання правління, куда було запрошено представників комерційних банків, обговорювалися основні напрями грошово-кредитної політики України і питання, пов'язані з валютною регуляцією. Ось основні тези зустрічі.

1. У нафторозійній термін ми маємо створити власну грошову систему. Одна з найголовніших завдань — домошитися про розуміння з валютною регуляцією, оскільки це введе нас в обіг гривні.

2. Вихід з рубльової зони, має відбутися «плавним», першим кроком на цю ми шляху стане конвертація купона. Рубль на рахунках підприємств автоматично конвертуватиметься в гривні купони, а потім уже за ті ж купони можна буде купити рубль (за відповідним курсом) для здійснення імпортних операцій.

3. Для того, щоб українська валюта була стійкою, необхідно стабілізувати гро-

шово-кредитну систему до введення цієї валюти, а саме:

— кредити комерційним банкам видавати під один і той же відсоток для всіх, причому цей відсоток має поступово зникати;

— свободити переважання короткострокових кредитів розширено економіку. Проблема стимулювати довгострокове кредитування;

— необхідно йти до левау гривні, провадити техніку обмеження попиту (стримчування емісії) і одночасно не обмежувати занадто грошову масу;

— кредити (кредитна емісія є первинною, а готівкова — похідною) мають бути цілком ліквідними на змен-

шення витрат виробництва. Банки вітні мають наглядати за використанням кредитів. Це стосується насамперед 50-мільярдного емісійного кредиту (так званого «економічного»), який незалежно розподіляється між комерційними банками (під низьким відсотком).

4. Валютної валютної політики як такої ми не маємо і мабуть, не скоро матимемо. Намаєра до того, що в Україні немає «пахів» відповідного профілю і спеціальних техніків, а отже й валютного ринку.

5. Операції з рублями скоро теж можна буде вважати до валютних.

6. Встановлювати курс купона до рубля ним нім не можна — це означає вихід з рубльової зони з непередбачуваними наслідками. Со ми це не готові.

Отже, акценти розставляємо. Значливо, цей факт сам по собі має велике значення.

владч єван стаємо потпінувати. Ажте тим самим Українське фондові біржі, в той час, як ці питання лежать до виключної компетенції Національного банку. А здійснювати валютні операції мають право тільки ті банки, які мають його ліценцію (а за нею пог, що кітхто навіть не звертався).

Всі питання (а їх, погодитися, достяг багато) треба (і планувється) вирішувати уже швидко. По-перше, невдовзі має розпочатися Високі. Для України буде подано Закон про валютну регуляцію.

По-друге, буде який то закон до віднесення міжбанківської угоди країн СІД про припинення змагань з обсягом емісії. По-третє, невдовзі буде прийнятий закон, який експортувати свої товари, а не обмінювати на зисадах бартеру.

Дмитро ДЕСЯТНИКОВ, спеціальний кореспондент «Голосу України».

Майже детективна історія

• Буває ж таке!

Тисяч декілька тисяч доларів. Але, як кажуть, що старе згадало. Тому Київське управління по обслуговуванню консульського корпусу скла- нову угоду з торговим представництвом Угорщини про оренду будинку по вулиці Сербській, 14—16, зі свого балансу. А Кабінет міністрів України своїм рішенням віддає це приміщення Мінугорліпаром.

Схоже на детектив? Якщо б я при цьому місто з грудня 1990 року не втратило 220 тисяч 526 доларів орендної плати. Довелося шукати номінальну Мінугорліпаром пошуків трьома поверхами, але ніяк не знайде місця для своїх чотирьох кабінетів, що залишилися на

«чужій» території. Правда, він не сплутає за це ні шеляга в місльке казану.

Прощу прокоментувати цю історію торговельного представництва Угорщини пана Бері. Сподіваюсь, що ця історія, яка триває вже майже три роки, — неперозуміння, — дипломатичне відволікання Бері. — Але я оптиміст. Сподіваюсь, що проблема буде все ж роз'яснена.

Співробітник управління по обслуговуванню консульського корпусу Олександр Кізерський теж був лапотною.

— Так сталося тому, що навіть подібні проблеми у нас вирішуються на рівні розуміння. Якщо не виконали рішення, яку я не виконаю. Зараз це питання розглядає Представництво Президента...

• Сюрпризи

І все ж таки він є

На київських автозаводах запанувало радісне піднесення — розпочато продаж бензину за вітчизняним цінам — 13 карбованців за літр. Не вистачило лише веселого передзвону фури, як годиться перед дорогою.

Фото Угиріформ.

Подорожчає дорога на дачу

Дорога подорожчає для усіх, хто діставляється на приватний ділянку теплододавання примісного сполучення. Насильні — пасажирів доводиться 15 копійок, а деякі відкрити майбутній.

Ще один сюрприз — київські теплоділячі і райони сюрпризу в адрого. Бо Рішнот тіпінг знає на цих пілках ляміти три мільйони карбованців збітків.

Нас стане більше?

Міноцтво столиці одержало сюрприз від управління озоронн здоров'я: відтепер відомі усім лівологічне операції в державних акційних установах коштуватимуть 270 карбованців.

• Що почин?

ПРАЦЮЄМО НА ЛІКИ

— Тобі, голубе, від голо- ви-чн від попереку? — запану- вав мене в синю, але я вже не чув, проломлюючи ас- сортиментами і цінами про- зорів хворого ринку. «Аналізи» (у лігулах) — 10, «Родерм» (у лігулах) — 30, «Слазидин» (у лі- гулах) — 30, «Димедол» — 25, «Нотрополіт» (12 капсул) — 25, «Регіон» (у лігулах) — 60 за штуку, «Гемод» (400 г) — 1000, перероблені (у лігулах) — 1000 за 10 штук, «Стур» (у лігулах) — 10 за штуку, «Есенціал» (у лігулах) — 100 за 5 штук, «Но-ша» (в ампулах) — 25 за штуку. Прочиння — 10 за 20 штук, «Тампа» — 100 за упакую, залобні засоби — 10 за штуку, «На- фтілін» — 20 за склянку. Ну...

Швидко вистачило на те, щоб переконатися: аптека по- мітно поступається базару і в асортименті, і в ціноліній. Неможливо для себе опи- сати знову ніччачу продавець. Виймаю черв'я- нь й кажу: «Від голови, прошу ласки».

Сергій МИКОЛАЕВ.

Сторіну підготувала

Валентина ПІСАНСЬКА,

власний кореспондент «Голосу

України» по Києву і Київській

області.

Телефон коруптну 228-33-24.

Якщо точніше, то детек- тивом тут не пахне. Швидше наукою необов'язково, до якої ніяк не звичуть іно- земці. Проте й у такій «ли- тельній» ситуації є свої шедеври, не захоплюватися яким не можна: буває ж таке!

Так сталося і з наміаєм приміщення торговельно-го- ставництва Угорщини в Киє- ві. Сплатку колишня Рада Міністрів республіки прийня- ла рішення про надання їй ус- танові будинку № 39 по ву- ллиці Рейтарській. А тодіш- ній виномонітизирання пере- дав його під «представниц- во». Інший держак. Неза- каючи ані на угоди з печат- нями, ані на слово держав- них людей...

І Рада Міністрів відмінила своє рішення. А місто за півтора року цієї тяжкої атри-

ПРО ВСЕ

• Виноном Залізничної ра- ради наближається до детек- тиву, тисяч, говорітьмо, структур. Пейдню прями- ми 600, але віддає загута- ному. Із загута- ному району 13 мільйонів карбован- ців, по 300—400 цимісця пере- мачувати сюрпризи.

• Винамні планати секретні екстра-сенсорин і довідати, чи обійдуться без сюр і нова- сів, приваю майже на дачи- чного району в Оболоту (на- мі Малюсина. Цього разу «ура» мала вистрелити Люди- на Мисливсько. Із загута- ному району 13 мільйонів кар- бованців, по 300—400 цимісця пере- мачувати сюрпризи.

• Кісноти мідантвиреєння, що на дачі Ясирівської 13, одностайно висловили свій про- ст з приводу прогнанні на сюрпін стін і став пошуків приміщення. Поки що ані ма- вання, ані планати не за- кінчилися і страхи.

• Мінугорліпар мівля па- римісти «Міра» приміщення місту пошуків з Мисливсько- го району. Тут юмені має зна- чити Мисливсько. Цього разу «ура» мала вистрелити Люди- на Мисливсько. Із загута- ному району 13 мільйонів кар- бованців, по 300—400 цимісця пере- мачувати сюрпризи.

• Кісноти мідантвиреєння, що на дачі Ясирівської 13, одностайно висловили свій про- ст з приводу прогнанні на сюрпін стін і став пошуків приміщення. Поки що ані ма- вання, ані планати не за- кінчилися і страхи.

• Кісноти мідантвиреєння, що на дачі Ясирівської 13, одностайно висловили свій про- ст з приводу прогнанні на сюрпін стін і став пошуків приміщення. Поки що ані ма- вання, ані планати не за- кінчилися і страхи.

• Кісноти мідантвиреєння, що на дачі Ясирівської 13, одностайно висловили свій про- ст з приводу прогнанні на сюрпін стін і став пошуків приміщення. Поки що ані ма- вання, ані планати не за- кінчилися і страхи.

• Кісноти мідантвиреєння, що на дачі Ясирівської 13, одностайно висловили свій про- ст з приводу прогнанні на сюрпін стін і став пошуків приміщення. Поки що ані ма- вання, ані планати не за- кінчилися і страхи.

• Кісноти мідантвиреєння, що на дачі Ясирівської 13, одностайно висловили свій про- ст з приводу прогнанні на сюрпін стін і став пошуків приміщення. Поки що ані ма- вання, ані планати не за- кінчилися і страхи.

• Кісноти мідантвиреєння, що на дачі Ясирівської 13, одностайно висловили свій про- ст з приводу прогнанні на сюрпін стін і став пошуків приміщення. Поки що ані ма- вання, ані планати не за- кінчилися і страхи.

• Кісноти мідантвиреєння, що на дачі Ясирівської 13, одностайно висловили свій про- ст з приводу прогнанні на сюрпін стін і став пошуків приміщення. Поки що ані ма- вання, ані планати не за- кінчилися і страхи.

КУДИ ЛЕТИМО?

Мінугорліпарні візит Прези- дента США Джорджа Буша до Києва змусив добряче по- гріти чуби конвекції аеропорту Бориспіль. Як не мударувати аеропорт, а «Бойс Президенти» ніх не атисували в першину площу. Визаї знайшли, але президент же раз аксіатів катастрофічну проблему: аеро- порт може бути закритий буди- мого запланувати з усіх, які ті- лами можливі, причому.

Тек, аеропорт діє, але ін- жинерно не атисували конвек- цию. Зведення тридцять років тому, він морально застарів же коли розрізали чергову стріну.

Справа в тому, що Бори- спіль має дві залізно-посадкові смуги. Одна споруджена 1949 року, інша — 1970-го. Обидві не розраховані на посадку лі- тавів іл-62. Правда, зазначено на скруту, бориспільсько дозопе- но приймати ці лайнери на по- нусту смугу, але не білша- ває доки на досі і до півні- до 95-го року. А «Авіалінії» України щойно придбали сім тактів північ.

Заради справедливості слід сказати: і керівники аеропор- ту Бориспіль, і тодішнє управ- ління цивільної авіації, і зараз обидва «Авіалінії» України не давали спокійно ані кон- цияції Раді Міністрів республіки, ані Міністерству цивільної авіа- ції СРСР. Правда, з цього ні- чо не вийшло. Таперу бездіяльність може погано закінчитися.

Тек, Бориспіль винмає зна- чних капіталовкладень. Бо, на- чинаючи з 1990-го року, на- чинаючи з 1990-го року, на- чинаючи з 1990-го року, на-

• Бамск і залідні киян

В ЧЕРЗІ ЗА КУСМЕМ ХЛІБА...

Шодна будинок № 16 по вулиці Розі Локсмабург, де містяться місцеві дитячий Голос, штурмують громадяни, від опівно- чя — від одного до гітиско маторів. Так склалося, що баг-а- тодішні сніг і сюрприз виважили найбільш незаможні. Тама у Києві майже 10 тисяч. Гуманітарної допомоги на асі не виста- чило, хліба спонсорства вгласла, а бізнесмен до Фонду не до- їжджав.

...І ЗА ДІАМАНТАМИ

Менше тяжко у ювелірному магазині акційште пролежати дів парі сервірок з діамантами, ановані у відомому приміщен- ні Києва, наборова і відомі за 18 тисяч карбованців.

Купуючи прикраси, невдовідні умісяться: — Для дочок і дружини.

Сергій ВУСАТИН.

• Київські чутки

Як у кіно, тільки без стрілянини

— Чув! Експортно-імпор- тно-уважати! Чому ко- штовний леручома Валентина Терпіню, присланим з київ- ської асистія мільйонів валютно- го, чурчурно до Астралії. Віс про- чо го? Зависну ситуацію в банку: — Переплатив ані... А чому не до Нової Зеландії? — Мені Європоуважати поса- ду узагальнену леручома Не- ціоналізма Бонноу України.

УСІ МИ З ОДНОГО КОВЧЕГА

Ринок аквіпріації останні шалені хвилює не тільки. На вулицях, біля циркової площі, з'явилися жабники. Налепоно стало й домашнім тваринам: за брамою зайвого, та й не зайвого, шматка знаєш, поспішають розпрощатися із своїми улюбленицями...

Маленький Принц з назви Сант-Екзюпері просив пілотів намалявати йому баранця усіма видами. Усміхнені, за його порученням, с озваною добротою і злагодою.

Вогниці суму і відчаю світаються нині в очах братів на-

ших машин. Та, навіть зрадники, вони все-таки отримують на тоді, ніби доводячи: «Ми ж були друзями...»

...Багатою понині на призовища тваринам дали притулок працівники Чернівецького відділу державної охорони. В одній з чернівецьких шкіл діти створили загін по наданню невідкладної допомоги вчинити на вулицю чотиринигоми друзям. У даних когось з брешів норми пускають під ніж коней, а мрійники саліської спілки з Ролі Сорочинського району Георгій Мансичон у ці скруті часи утримує велику конферму. Орлоєвські

риски, вагономи, гудульські ноні — і вагова сила, і породистий моподрик, і радість людям. Сільські хлопчак на чотирьох авіаційній ладі у військспортній школі, ніколи йдуть до шкоти неречені, ко-

ні дзуть немовля до храни на храни...

Пам'ятаю правило Маленківського Принца: баранець має бути усміхненим, а планета — прибраною. Виконуючи Бонні

повеління. Ной моліть аргумент на мочезі і все суще на землі. Кого аргументо мні!

Василь БАБУХ
Фото автора.

Експрес-новини

Кранку поставлено

Роман ПОПАДОК, призначений Присяжним США. Де був першим американським послом в Україні, заявив, що «разі затвердження» його кандидатури сенатори як «ба» чинили своє голоне зваження на тому, щоб сприяти впровадженню проведення економічних реформ в Україні, на цих двохсторонніх відносинах.

Прем'єр-міністр Великобританії Мейджор закликав до перемогі опозиційної ним партії, консерваторів на загальних виборах. Згідно з попередніми даними, той обраним. Більшість у парламенті реїни. Лідер лейбористів Кінок офіційно визнає поразку своєї партії.

Конгрес Перу, зміщений президентом Фукіморі, провів тесне засідання, на якому обирає нового віце-президента. Гарсія новим керівником країни. Тим часом Фукіморі звільнив з посади десяти членів суду, які, за його словами, є продажними або упередженими. Серед звільнених — 13 членів колегії Верховного Суду та всі члени Трибуналу у справах захисту конституційних прав.

Колишній сенатор США Тсигас заявив, що не відстоює своєї передачі «кандидатури» для обрання неконституційно у президентів від Демократичної партії, незалежно від того, що він здобув значущу кількість голосів на попередніх виборах. Тим рішенням може посилити позиції передового претендента демократів Клінтона. Одиана Тсигас заявив, що підтримає як Клінтона і чи приймає пропозиції стати кандидатом у віце-президенти.

У будівлі відкрилося засідання Європейського Банку реконструкції і розвитку, на якому обговорюється торгово-фінансове майбутнє Східної Європи і колишнього СРСР.

Учор в Брюсселі розпочалося зустріч на чолі геништабі і представників командувачів збройних сил країн НАТО і членів колишнього Варшавського Договору. Одні з головних тем дискусії — станоме у збройних силах СНД і статус ядерного арсеналу колишнього Радянського Союзу. На нараду були запрошені всі країни СНД, окрім України, Казахстану, Киргизстану, Молдови і Узбекистану, які не приєдналися до своїх представників.

Всесвітній банк оголосив про надання Угорщині кредиту на 200 мільйонів доларів для прискорення процесу приватизації державних підприємств. До кінця 1994 року Угорщина планує передати в приватні руки більше як половину державних фірм.

Учор до Югославії відбулася група чехословацьких військових іспитів, яка приєднається до миротворчого контингенту ООН. У надію на чехословацькі військові мають зайняти позиції в Хорватії.

Виступаючи по «Радіо Тіра», новий Президент Албанії Ісмаїл Липіа заявив, що албанський народ який має енергію, за допомогою якої йому повелено будувати економіку, повинен бути спротивом демократії.

ФІАСКО АГЕНТА КДБ

12 листопада минулого року газета «Республіка» опублікувала «Ультиматум агентів КДБ «Ююаса», в якому звинуватила депутата ВР Литви В. Чепайтиса в добровільному співробітництві з органами КДБ. У відповідь Чепайтис заявив, що він ніколи не був агентом КДБ.

Газета «Летувос айдас» (орган парламенту та уряду Литовської Республіки) надрукувала його звернення до Генерального прокурора Литви: «Прошу вас врахувати чи інтереси держави, я живу тут, яким чином газета «Республіка» одержала документи та аудіозаписи, переписати їх автентичність, а також вирішити питання про кримінальну відповідальність осіб, пред'являючи ці матеріали».

24—25 березня Верховний суд Литовської Республіки розглядав цивільну справу

В Чепайтиса. Він має остаточно встановити чи співробітничав останній з КДБ.

Парламентська комісія констатувала, що співробітництво В. Чепайтиса з КДБ було свідомим. При цьому голова комісії Б. Гаукусас, у слідчого К. Бетінгаса, який безпосередньо займався справою «Ююаса», також не викликає сумнівів той факт, що Чепайтис свідомо, без будь-якого примусу давав КДБ необхідну інформацію усно і письмово з 1963 по 1990 рік.

Колегії в цивільних справах Верховного суду Литви, було передано більше 80 сторінок матеріалів слідства, агентури доносів, Чепайтис звернувся до кількох адвокатів, але жоден з них не погодився відстоювати його права.

«Моя справа з самого початку має несправний характер», — сказав у залі суду Чепайтис. — Комісія справи виключно на фальсифіковані органи КДБ документи, а також на публікації в пресі, яка не відзначається об'єктивністю. На його думку, у висновках парламентської комісії і прокуратури багато неточностей, неправильно трактується факти. Співробітників КДБ його допитували, але добро-

волю він ніякої інформації їм не давав.

На запитання адвоката, який представив інтереси парламентської комісії, Чепайтис найчастіше відповідав: «не пам'ятаю», «не знаю», «не вистачає доказів». Після заслуховування матеріалів слідства та висновків прокуратури суд Литви підтвердив той факт, що депутат ВР Литовської Республіки як добровільно співробітничав з КДБ СРСР. Рішення остаточно і касаційною оскарження не підлягає.

Так що епопея Чепайтиса — «Ююаса», яка затягувалася майже на п'ять місяців, завершилася.

Микола СТАНОВИЧ.

Вістин з діаспори

СВОГО НЕ ЦУРАЮТЬСЯ

Український культурний центр відкрив нещодавно у литовському місті Кляйпеді. На урочистостях, присвячених цій події, побувала делегація із Києва. Посланці столиці України передали у подарунок новоствореному осередку бібліотеку українських книжок для місцевої дитячої школи. Зі словами вітання до присутніх звернувся член делегації, представник товариства «Україна» Олександр Романчук.

Відкриваючи центр, голова кляйпедської міськради Вітаутас Чалас зазначив: «У Литві створено всі умови для дужого відродження як гармонійного розвитку різних національностей. Права українців, як і права інших національних меншин, надійно захищені литовською державою».

Протягом вігодни на дзвонах кляйпедської карільної пухали мелодії українських пісень. А закінчилися святкування концертом у будинку консерваторії, що його підготувала українська громада.

Володимир ШЕРБІНА.

Знімок Володимира ШЕРБІНИ та Олексія ВАЩЕНКА.

А ян у них!

«З КОТОМ — НЕ ПОВЕЗУ»

Вулицями французької столиці бігають нині близько 14 тисяч 900 таксистів. У всій Франції їх 35 тисяч. Столичні такси видно задалеку на даху машини закріплено надпис, що свідчить про належність до «Парижських таксі». Належність до паризького цеху дає право обслуговувати пасажирів не тільки у столиці, але у 24 довокільних комунах. Працюють місцеві таксисты багато годин на тиждень, а заробляють не дуже — в середньому сім тисяч франків. Розподіляються вони на чотири категорії: ті, хто займаються приватним возом на своїй території, їх переважна більшість; ті, хто наймає автомобіль, потім кооперується з нарядом, ті, хто працює у спеціалізованих фірмах, одержуючи зарплату — 25 про-

центів від доходу. Останніх у Парижі менше.

У водах є права, які обіцяють певну вигоду. Так, він може відмовити клієнту в обслуговуванні з приводу його неохайного вигляду чи тому, що той п'яний, а також якщо потенційний пасажир намається сісти в машину зі свійською тваринкою. Не має паризьким таксистам можливість «вибрати» вигідних клієнтів (тих, хто може дати на чай, а човорі, згідно правил, відноситься до чисто заробітної волі), однак будь-яка погане поводження відмова багатьох наслідків. Клієнт має право поспарити у поліцію, і тоді недовільний стане перед дисциплінарною комісією, де рішення приймається у кінцевому підсумку поліцією

або префектом. Він може попередити таксиста чи покарати його, заборонивши їздити протягом певного строку. Як правило, у таких випадках вода позбавляють права працювати 10—15 днів.

І на закінчення: хто працює у паризькому таксі? В основному імігранти. Ця традиція поховалася з часів вигнання російського дворянства революцією 1917 року. Втративши своє надбавки, багато хто з дворян стали зарплатними паризькими таксистами, яких досі загдувають і місцеві парижани, і рідні старожити. Нині серед місцевих таксистів практично немає росіян, але багато арабів, португальців та іспанців.

Олександр КРИВИХ.

Одним абзацом

НЕ ВИСТАЧАЄ КОШТІВ НА П'ЯНИЦЬ

Рішенням Міністерства внутрішніх справ Киргизстану в публічному лінійдовано медіахтерезні. Основна причина, таного новому, дефіциту коштів для їх утримання.

НИЧОГО НЕ ЧУЄ, НИЧОГО НЕ БАЧИТЬ

Потійний лідер російських комуїстів Іван Полонин, продовжуючи вірити, що в комуністичній партії, на чолі якої він стоїть, є майбутнє. Навіщо він заявив: КПРС буде існувати, і вони здійснять правовий розгук, то партія захватить про себе. За словами Полонина, нові партії ніколи не перестануть існувати.

ПРИДУТЬ СЕСТРИ МИЛОСЕРДЯ

Батькистська церква американського міста Мемфіс передала Узбекистану 38 тисяч доларів, цінний від, пономілістично. Через два місяці прийде наступна партія медіахтерезні. Обикується канонічний до розробки приїде група американських медіахтерезні, які виклики бананів, і зліти участь у якій він міло серди.

ДЕ ДИПЛОМАТИ, ТАМ І БІЗНЕСМЕНИ

Договір про встановлення дипломатичних відносин підписано в Римі главами урядів двох літських вістова Латвія та Вілорус. У Міністерстві закордонних справ Латвії вілоруські представники обговорили питання можливого віно-встановлення. Вони виступили та Літві для транзиті багатим.

БУЛО СПІЛЬНЕ — СТАЛО ІХНЕ

Армін і флот Росії на підвиги білої поліції, військовий службовця. Наближення до літських вістова Латвія вілоруські представники обговорили питання можливого віно-встановлення. Вони виступили та Літві для транзиті багатим.

НЕ ОБРАЗИТИ Б АЛКСИСА...

Олекса КОЗАЧЕНКО.
Рига.

ТОЙ ПРАВИЙ, ХТО «ПРАВИЙ»?

Але не слід вважати, що нинішній націоналізм «зациклюється» лише на імігрантах. Якісно привнесити, то поміняєш, що він часто має, так би мовити, регіональну окрасу. Тобто його лідери зазвичай мають певні зв'язки з певними областями чи регіонами європейських країн. Добре розвинутий економік, промисловим, саме в цілнісних районах Італії зросла і змогла лідерів зайняти четверте місце по країні серед основних політичних партій «Діє Півночі». Історично це пов'язано з тим, що виступає за автономізацію регіону, надання йому широчин права самоврядування: «Ми не хочемо гдувативід Південня». Схожа ситуація спадатється й на північній Іспанії — у Країні басків.

Ми звикли вважати, що Західна Європа — земля спокійна й миролюбна. Але те, що від виборів до виборів праві завоюють дедалі більше місця в її політичному спектрі, свідчить: Європейське співтовариство — не панацея від проблем, пов'язаних з націоналізмом. Чи зможуть на це ті, хто будує європейський міст?

Олександр ЄВСУКОВ

Зі світу – по факту

Вишладання російської та
рідної мов в узбецьких шко-

Лав досі відбувалося на рівних умовах, за винятком лише того, що викладачам російської мови доплачували 15 відсотків надбавки. Але щоденно республіканська газета «Маршфарт» («Освіт») виступила з проповіддю асарту, що надбавку їм надати російській мові ставити незвишено, як у випадку з англійською, французькою чи арабською. А це означає, що мінімісти годні, відведених на вивчення «мови міжнародного спілкування», скоротити її рівно наполовину.

Зульфія РАСУЛІ

На знімку: похідна кухня, знайдена тоїйцем Сідзі. Для підсмажування м'яса Сідзі-сан використовував лізку діаметром 1,4 метра й три мініметри застовши.

Колішня державна інспекція припинила своє існування у Латвії. Її функції передано Департаменту безпеки руху Міністерства сполучення Латвійської Республіки та дорожній поліції. Проте основним завданням нової служби залишиться контроль за виконанням правил дорожнього руху на автотрасах. Таким чином у республіці однією поліцією стало більше. Місцеве населення

Однак не всім латвійським поддєяським пощастило перелєзти на новє обмундированє. Швейная промисловість не встигла заповнити

бами стражі порядку. Нерівності МВС республіки повідомлює, що принаймні до середини літа латвійські поліцейські ще матимуть досить строкатий вигляд. А що стосується новоспеченої дорожньої поліції, то для неї в Німеччині вже закуплено партію обмундирования колишньої армії НДР. Залишилося тільки нашити на лівий рукав емблему «Латвія поліція».

● Однією з основних проблем Нуби залишається забезпечення населення продуктами харчування. Всі ірригаційні русоводи, прокладатися по маршрутам, Щодення споживає дві кілограми в ірригії досі залишається на рівні 80 грамів на людину, продаж молока дітям та худобі, а також зерно, в тому числі, дає до трьох літрів на тиждень.

● Парламент Шрі-Ланка схвалив закон, який забороняє продавати дітям та закладати ірригаційні системи, а потім приватизувати їх за межами держави. Рішення парламенту спрямоване проти існуючих «дитячих фирм», господарів яких заставляли їх самих купувати дітям білізні батини, а потім приватизувати їх за межами.

З життя спецслужб

А В РОЗВІДКУ ПІДЕМО РАЗОМ?

— Які основні принципи майбутнього співробітництва?

— Основний — це не працювати один проти одного. Сподіваємося на спільну діяльність у таких галузях і з такими напрямками, які відповідають загальній справі. Більше не розкриватимемо Збереження секретів — це теж один з принципів.

— На яких умовах співробітництво держбезпеки однієї з країн зможе перебувати, припустимо, на території України чи Казахстану? Чи може він засвідчити свою повагу кимось вільно там просто у гостях?

У цьому випадку

— Як і всі інші, права людини. Перебування особистості в справах у крайніх спадкуванні не забороняється нікому. А робота на території чужої території сучасної держави може здійснюватися тільки за угодою цієї країни, на території якої знаходиться підприємство.

— Ми кині все дільню... Ми обговорювалося на зустріч питання про розподіл закордонних агентів, як вони будуть працювати під юридичним покривом Польщі.

— Як їх дільню — таке питання, звичайно, не виникне. Треба буде всім разом працювати за сучасною оперативною інформацією.

Тетяна КОСТИНА.

[illegible]

Софія
краєз
ствів
тах, а
ловін.
загов
«Прог
цікави
Це
сати
щось
но по
вторю
рік. А
чому
вик п
він и
Свист
повід
цей д
кушл
наша
подар
ди з
поेम
кий»
«Укр
- Я
заши
позна
ютни

ПОВЕРНЕННЯ ЧЕРЕЗ ПІВСТОЛІТТЯ

...ура всуціль всіля великими дірами «роз-
айчастіше силоміць виривали з її живого
онтесту найталановитіше, найяскравіше.
алася і з творчістю Святослава Гординсь-
ї наадиави обдарованої, справді енци-
художник, знавець мистецтва і літератур.
дач. Автор мозаїки, якою випадений со-
у Римі, — понад 600 квадратних метрів,
адцяти ґрунтовних праць про «Слово о
Айтець, визнаний усім цивілізованим сві-
овий, відсторонений ідеологічними цер-
ароду, від своєї Батьківщини.

...озапилися більшовицька імперія. Й ім'я
ого знову з'явилося на сторінках укра-
у Львові вийшов друком томик його ви-
ліюстрований репродукціями картин авто-
бара, і динамічність ліній... Нині у видав-
плановано видрукувати ще дві книги неві-
ра — статті і дослідження з питань літе-
у.

...пуки, майже через півстоліття, Святослава
ї віддає рідну землю, вперше побував
ження від побаченого й пережитого і ля-
ження есе «Поїздка в Україну», фрагмент з
сьогодні нашим читачам.

...під час перебування поета й худож-
инини з ініціативи Львівської письменни-
аай задум: створити Фондацію родини
ація планує зосередити у дерев'яному га-
кладниці — то «Українська
ю Гординських і розторошені по світу, по-
відоміших представників. І, очевидно, це

громадська організація буде проводити акції, які пропагува-
тимуть українську культуру в світі, зокрема її цілісність.

Ці наміри добре сприйняли Св. Гординський, який пообіцяв
передати Львову великі цінності зі своєї приватної колекції,
зі своїх архівів. Зокрема, рукописи Б.-І. Антонича, листи
Є. Маланюга, мистецькі твори О. Грищеня, Окрім того, Св.
Гординський належить до найбільших знавців іконопису. Він
є автором фундаментальної праці «Українська ікона», а також
розписів храмів у Римі та Мюнхені. Отож виявив бажання
брати участь у реставрації українського іконопису.

«Одиного лиш боюся: впасти в трафарет», — то рядок з
поетії Св. Гординського «Автопортрет». І то свята правда:
протягом десятиліть невипущої творчої праці Майстер ні-
коли не зраджував своїй мистецькій заповіді. Як і не імпі-
кував перед сильними світу цього, не пристосовувався, не на-
лічна душу бодай найменшим угодою з власною совістю.

Такі митці, як Св. Гординський, власне, і врятували україн-
ську літературу, українське мистецтво, чули де-літь від
трафаретного омертвіння, від ідеологічного фальшу, які ра-
йовими метастазами роз'їдали живе тіло української куль-
тури, відверто спаскуджували його.

І тому повертаючи до нашої хати, до наших душ непро-
минушу творчість Майстра з далекого американського бере-
га, ми очищаємося від духовної скверни, причащаємося доб-
рими надіями.

Ми починаємо відчувати себе не зросійщеними хохлами, а
великим народом, який також чогось вартий у цьому розмаї-
тому світі.

Володимир КРАСНОДЕМСЬКИЙ,
оглядач «Голосу України» з питань культури.

На знімку: автопортрет відомого Майстра «Я і безкоштовність» прикрашає сцену Будинку мистецтв у Києві. На знімку: автопортрет відомого Майстра «Я і безкоштовність» прикрашає сцену Будинку мистецтв у Києві. На знімку: автопортрет відомого Майстра «Я і безкоштовність» прикрашає сцену Будинку мистецтв у Києві.

Фото Миколи КОЗЛОВСЬКОГО.

ПОРТРЕТА МИТЦЯ

І це ста-
в Киє-
вських
то і все
всьому
почала
кринське
ді. Діста-
в в Аме-
ріку. Там
Архи-
Андрієв-
а наша
а». Напе-
Антонич.
журнал
ному на
подібного
ні свєрї.
адалися в

інститут Америкни». Перевод-
жу погляд на вітрину і на-
трапляю очима на книгу з
чудовою репродукцією на об-
кладниці — то «Українська
ікона» Святослава Гординсь-
кого.

Я тягну свого колегу до
дверей і чую від нього: «Ти
можеш сюди зайти, але зро-
би так, щоб про це знало не-
багато людей».

Я, певна річ, оглянувся
довкола, чи немає за мною
агентури ЦРУ та інших шпі-
гунів, напевно, скоріше літе-
ратурних, і відчинив двері.
Мені назустріч вийшла жі-
ночка і приємним голосом
запитала:

— Чого пан бажає?
Я сказав, що мене заціка-
вила книжка, виставлена у
вітрині. Чи не можна її ку-
пити?

— Прошу, заходьте. Поче-
кайте хвилину. Зараз я по-
прошу доктора Рєва — він
тут є.

Поки ждав доктора, розди-
вився довкола. А у вистійбі-

лі ціла колекція прапорів. І
— о'жах! — то сніжно-жовті,
то малинові, то з армії Мах-
на... Звісно, з відповідною
символікою.

Яксь непевність охопила
мене, але сюди вже йшов
симпатичний пан Юліан Ре-
вай. Він дуже просто і сер-
дечно поцікавився:

— Чим можемо вам допо-
могти?

— Та ось книжка Горди-
нського...

— А, що книжка. У нас
часто буває сам автор, —
спокійно мовив.

— Не може бути, — ви-
хопилось у мене. — Та ми
про нього нічого не чули ще
з тридцятих років.

З'ясувалося, що зустрі-
вся з автором — не проблема.
Бо майстерня Святослава
Гординського містилася в
цьому приміщенні на горі, де
митець часто бував. І доктор
Рєвай призначив мені час.

Через два дні я прийшов
навантажений книжками про

Софію Київську та іншими
краснозавчними виданнями. Зу-
стрів мене невисокий, в лі-
тах, але дуже динамічний чо-
ловик. Я спробував до нього
заговорити, а він мені наже:
«Прошу мені писати, що вас
цікавить».

Це мене насторожило. Пи-
сати тут, у Нью-Йорку? То
щось недобре. Та й куди во-
но потрапить, бо надворі, по-
вторюю, був сімдесят шостий
рік. Але невдовзі я зрозумів,
чому цей симпатичний чоло-
вик просить мене писати —
він не чує. Отож я писав, а
Святослав Ярославович від-
повідав мені вголос. І так
цей діалог ліг на кілька ар-
кушів паперу. Закінчилася
наша зустріч тим, що митець
подарував мені свої перекла-
ди з поезій Франсуа Війона,
поєми Рильєва «Войнаровсь-
кий» і, звичайно, книжку
«Українська ікона».

— Я для себе цю розмову
зашифрував. Зробив деякі
позначки в потаємному бло-
нотнику. І тільки через чотир-

Святослав ГОРДИНСЬКИЙ

ПОЇЗДКА В УКРАЇНУ

Два дні після інституту я
вибрався на такий захист
дипломних робіт до Львівсь-
кої школи прикладного мис-
тецтва ім. Івана Труша. Офі-
ційна назва тієї школи —
«Художнє училище», що в
мене автоматично викликає
асоціації зі словами з по-
дібним закінченням: чорти-
ще, кулачиче, вовчице, чо-
ботице тощо. Прізвище Тру-
ша приналежало цьому «учи-
лищу», назви, тісно зв'язані
з царськими часами, проти
якої Труш, якщо би ще жив,
напевно, протестував би. В
залах і коридорах школи ви-
ставлені різні праці її сту-
дентів, які я розглянув після
моєї доповіді з прозіра-
ми про мистецтво діаспори.
На стінах школи досить чис-
ленно позанані теж проекти
різних церковних устатку-
вань, що було характерне са-
ме тут, де ще зовсім неда-
вно були внілади марксизму
й атеїзму. З професорами і
студентами мав я цікаві ди-
сикусії щодо сучасного оформ-
лення церковного інтер'єра,
про те, чи, наприклад, іконо-
стаси мають бути суцільною
стіною, яка закриває свя-
тилице, чи навпаки, прогля-
ною перегородкою, за якою
вірні можуть бачити всю цер-
ковну дію, так як це стає
вже звичаєм у наших церк-
вах у діаспорі. Були розмо-
ви про те, чи і наскільки на-
ше церковне мистецтво має
дотримуватися візантійських
традицій і чи можна вноси-
ти в те мистецтво новаторсь-
кі типи і форми.

Я з'ясував, що не треба
плутати двох різних понять
— мистецтва релігійного і
сакрального. В першому ви-
падку митець має право тво-
рити все, що запрогне щодо
змісту і форми, але не повин-
ен накидати тих своїх віль-
ностей церкви, яка має свої
освячені теми і форми. Не-
овізантійський стиль в укра-
їнському малярстві дозволяє
максимальну модернізацію
форм і кольорів, але одно-

часно вимагає від митців до-
тримуватися притаманних то-
му мистецтву принципів: бу-
дувати композицію на базі
гармоній форм і ритму ліній,
змагати до можливої чистоти
симфонічно зв'язаних барв і
передусім зберігати принцип
естетики, бо вірні не хочуть
дивитися на святих з викрив-
леними обличчями і фіолет-
ними очима. А втім, говорив
я, проблема модернізму в
релігійному мистецтві не ті-
льки наша, а й світова. Най-
кращий показник цього — це
відділ Ватиканського музею
нового релігійного мистецтва
з просто компрометуючим
показом творів, які пішли не
шляхом релігійної традиції,
а окультичних експеримен-
тів.

Цікаві запити були і про
те, чи в нашій іконографії
повинні бути якісь різниці
щодо тематики і стилю для
церков православних і като-
лицьких. Я це заперечував,
бо основою обох церков є та
сама Євангелія. Різниця мо-
жуть бути щодо зображень
якихось святих чи церков-
них достоянств, наприклад,
православні не будуть малю-
вати св. Йосифа, а като-
лики — св. Андрея Боголюб-
ського. Я сам в українсько-
му католицькому соборі в
Мюнхені намалював два сті-
нописи з дітьми двох мит-
рополій, львівської і київсь-
кої, вивісив в цій другій та-
ких православних владик, як
Петро Могила, Рафаїл Забо-
ровський, Василь Липківсь-
кий, і це нікого не дивува-
ло. І в США, і в Канаді я
оформив тим самим стилем
і іконами кілька православ-
них церков, а православні
митці Іван Деннсеніо і Пе-
тро Холодний — церкви ка-
толицькі. В такому світово
відомому католицькому цен-
трі, як Лорд, іконостас в
українській церкві виконав
Холодний, а в лордській ла-
тинській катедрі мозаїку Бо-
гоматері в напівці при вхо-
ді проектував теж православ-
ний Михайло Дмитренко.

С. Гординський у Львові.

Дружній шарж Володимира ПАТІКА.

надцять років у журналі
«Новтень» (тепер «Дзвін»)
зміг видрукувати статтю «Про
іаліновий міст над прірвою
часу» та вірші Святослава
Гординського. А невдовзі й
організувати вечір, присвяче-

ний творчості нашого славет-
ного земляка, у Львівському
музеї етнографії.

Після цього, як мені зда-
ється, ми в Україні заново
почали відкривати для себе
Святослава Гординського.

«Україна-Холдинг-Лизинг»

Отгружаем со склада лизинг по производству шлакоблоков и принимаем заказы на изготовление линий.

Производительность: до 500 шт/час, или 6—10 млн. условного кирпича в год.

Масса: 27000 кг.

Стоимость 1 млн. 500 тыс. рублей.

Наш адрес: 252071, г. Киев-71,

ул. Хоревая, 41,

фирма «Украина-Холдинг-Лизинг».

Тел. 416-15-21

416-13-95

Звенигородские средние профессионально-технические училища № 16 по подготовке специалистов в изготовлении молочных продуктов хранения проводят набор в специалисты: майстер молочного производства — на базе средней школы (строит. назначения — 2 роки); апаратник пастеризації та охолодження молока — на базі 19 класу (строит. назначения — 2 роки).

Учні забезпечуються гуртожитком, перебувають на повному державному утриманні, одержують стипендію, 100 відсотків заробітку під час проходження виробничої практики.

Із вступними проханнями надіслати документи: заяву на ім'я директора, документ про освіту в оригіналі, медичну довідку (Ф. 086), 6 фотокерток розміром 3x4 см. Паспорт (свідчення про народження) пред'являється особисто.

ЮКАКИ І ДІВЧАТА!
Оволодівши однією з професій, ви будете висококваліфікованими майстрами по виготовленню сиру, масла, морозива та інших молочних продуктів зхронування на молочних заводах, незалежними спеціалістами (поборити, випригати) на першій лаві (молочка) в колгоспах, кооперативах, фермерських приватних господарствах.

Майстер по виготовленню молочних продуктів потрібен у кожній сім'ї.

КЕРІВНИКИ ПІДПРИЄМСТВА, КОЛГОСПІВ, ФЕРМЕРИ!
Направляйте молоді для навчання. Кваліфіковані спеціалісти — запорука вашого майбутнього успіху в нинішніх ринкових умовах.

Адреса училищ: 258610, Черкаська область, м. Звенигородка, вул. Кірова, 38.
Телефони: 5-27-96, 5-27-78, 5-26-54, 5-26-47.

У Вас сломался «Мерседес»!

Наша фірма Вам допоможе!

Техобслуговування і ремонт бивших в употреблення автомобілів «Мерседес» виконуються по адресу:

252156, г. Киев,

ул. Шолома Алейхеа, 22.

Прием предварительных заявок на ремонт с запасными частями производится по телефону: [044] 513-14-40.

Донецкая инвестиционная компания «ДИКОМ» публикует состав синдиката по размещению акций, зарегистрированных Министерством финансов Украины:

Вы намерены выгодно вложить деньги (рубль, купоны) в ценные бумаги перспективных компаний Украины и России («КИПЕ», «ДИКОМ» и др.)?

Звоните по этим телефонам:

Донецк	(0622)	55-78-83
Киев	(044)	416-34-21 277-21-60
		513-20-54 441-96-13
		290-51-74 553-23-90
Львов	(0322)	72-25-68

ВКІМАКІЕ!

Ковия кінформациі

Харьков	(0572)	32-98-07	33-14-26
Тернополь	(03522)	5-44-26	
Николаев	(0510)	34-10-91	37-55-72
Запорожье	(0612)	95-49-28	
Луганск	(0642)	53-83-51	
Красный Луч	(06432)	3-04-34	
Свердловск	(06452)	3-65-66	
Миргород	(05645)	4-19-96	
Мариуполь	(29)	35-72-04	
Днепропетровск	(2-54)	3-43-98	
Дзержинск	(2-49)	39-24	9-12
Сумы	(05422)	2-14-07	
Хмельницкий	(03822)	6-43-51	
Белгород	(06569)	6-11-54	
Днепропетровск	(0562)	47-07-26	

В Д О Э М З изготовит и поставит по договорным ценам

специальные морозостойкие, герметические электроникотилоты:
— центробежные № 3, 4, 5, 6,
производительностью от 500 до 9000 нм/час,
мощностью от 0,5 до 4,5 кВт;
— осевые № 6,
производительностью 16000 кбм/час,

мощность 10,5 кВт,
бетонформователи ХПО/9 по зрительному образцу произвольной для придания тестам згототким формы

бетона по ТУ 18.7-85 и укладки их в лотки,
производительностью 1000 шт/час
мощность 2,21 кВт.

Заканчивать: 3222570, г. Верхнеднепровск, Днепротровский обл., ул. Гагарина, 23.

Контактные телефоны: (05618) 3-12-58, 3-23-31, Телетайп 349073 Лида.

Для специалистов по вычислительной технике и радиоэлектронике МНПП «ИЛЭТ»

с 11 квартала 1992 года предлагает:

Универсальный процессорный эмулятор

для 8, 16-разрядных микропроцессоров и однокристальных микроЭВМ. Память эмулятора 128К, сегмент памяти—4К, объем трассы — 1,5 Кx40 бит.

Анализатор временных диаграмм

Частота опроса: от внутреннего генератора — 100 ГГц, 10 МГц, от внешнего источника — от 20 МГц; отображает на экране дисплея состояние 16 логических сигналов в 1024 точках.

Заказы на изготовление и поставку принимаются по адресу: 252207, Киев, пр. Академический Гайдук, 40, корпус 10, МНПП «ИЛЭТ», тел., факс (044) 265-54-30.

ПОСТАВКА СТРОИМАТЕРИАЛОВ

Широкого ассортимента по государственным ценам.

Контактный тел. 220-52-49

220-77-64

Факс 225-60-67.

ОБЪЕДИНЕНИЕ

«Киевгостройматериалы».

Фирма по низким ценам

предлагает:

1. Секции изгороди
2. Стеллажи металлическая
3. Фильтры для скважин из нержавеющей стали
4. Сварочные электроды
5. Ворота, калитки
6. Решетки на окна по эскизам заказчика
7. Мебель для дач, прихожих.

Тел. 223-06-47, 227-12-98.

Адрес: КИЕВ, ул. Железнодорожная шоссе 10 (ст. метро «Держинская»).

МП «ТЕХНОТЕРН»

Організація реалізує шпон дубовий та буківий за договорною ціною.

ТЕЛ. У ТЕРНОПІ:

(03522) 2-35-63

5-27-84

Факс (03522) 2-35-63

«Коммерческий банк научно-технического прогресса «Дніпро» доводит до сведения подписчиков акций банка, что в рекламе банка об акционировании (гезета «Голос України» № 51 от 20.03.92 г.) дана информация о порядке оплаты акций за счет средств, начисленных в порядке компенсации денежных

вкладов в связи с повышением цен от 01.04.91 г. Банк на принимает оплату акций по этим основаниям с 01.04.92 г. в связи с тем, что указанные вклады на Украине заморажены до 1 июля 1994 г.

Подписка на акции продолжается. Контактный телефон: [0562] 41-65-71.

МП «КОМПА», Українська комерційна школа, Республіканський будинок науково-технічних знань.

ШАКОВИ ПАКОВЕ!

Вас цікавлять питання приватизації, акціонування, оренди, діяльності аукціонів, бірж, банківської системи, торгових домові? Запрошуємо на цільовий семінар «Приватизація і роз-

виток ринкової інфраструктури, який відбувається 23—25 квітня 1992 року. Учасники семінару забезпечуються пакетами нормативних документів.

Контактні телефони: 224-85-53; 224-25-12.

Першоквітнєве відлуння

Нове варіація старого вислову: Європа неспокійна.

Мал. Сергія ФЕДЬКА.

«Та коли знаходки з тил. ... то давнини, кинуи обурливие: «Та хіба над таким можна жартувати?», тут ми категорично не погодилися. Бо то був не жарт. То був розгріпаш. А, як відомо, розгріпаш від жарту саме тим і відрізняється, що має виглядати цілком серйозно і достовірно. Щоб нічим не виділятися серед численних псевдосенсацій та інсинуацій, які останнім часом геть заповнили іспанські наших газет. Ми жаль: не тільки Першого квітня.

АНЖЕЛІКА НА ФЕРМІ

ОДИН ДЕНЬ ДЕНИСА ІВАНОВИЧА

Від жінки є тільки один порятунку — інша жінка.
Олександр ПЕРЛЮК.

